Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) jud. Muruianu Maria
Dosar nr. 2r-1537/24
2-21190767-02-2r-17052024

D E C I Z I E

25 iunie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența sa:
Președintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Cașcaval Andrei
Cojocaru Olga

examinând cererea de recurs declarată de către Gonța Ruslan,

în cauza civilă, la cererea de chemare depusă de Cugut Vasile și Modarca Varvara către Gonța Ruslan și executorul judecătoresc Talmaci Roman, cu privire la radierea gajului și a tuturor restricțiilor aplicate și restituirea actelor,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 martie 2024, prin care s-a admis cererea de asigurare,

c o n s t a t ă:

La data de 18 iulie 2023 prin fișă de repartizare aleatorie din PIGD în procedura judecătorului raportor au fost repartizate pretențiile înaintate de Cugut Vasile și Modarca Varvara către Gonța Ruslan și executorul judecătoresc Talmaci Roman, cu privire la radierea gajului și a tuturor restricțiilor aplicate și restituirea actelor, care au fost separate într-un proces aparte prin încheierea nr. 25-5089/21 din 07 iulie 2023 judecătorului Judecătoriei Chișinău sediul Centru, Suvac Sergiu, emisă în cadrul dosarului intentat la cererea depusă de Cugut Vasile și Modarca Varvara către Gonța Ruslan și executorul judecătoresc Talmaci Roman, cu privire la anularea încheierii executorului judecătoresc, radierea gajului și a tuturor restricțiilor aplicate și restituirea actelor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 septembrie 2023, după înlăturarea neajunsurilor indicate de instanță, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedură generală contencioasă.

La data de 29 martie 2024 reclamanții Cugut Vasile și Modarca Varvara au depus prin intermediul cancelariei instanței, o cerere cu privire la asigurarea acțiunii în temeiul art.art. 174-175 CPC, prin interzicerea executorului judecătoresc Roman Tălmăci și a lui Gonța Ruslan, să săvârșească acte/acțiuni privind transmiterea/expunerea la licitație a bunurilor imobile cu nr. cadastrale ***** din mun. Chișinău, sat. ***** str. ***** *****, 83.

În susținerea cererii au indicat că, la data de 21 martie 2024 reprezentantul executorului judecătoresc Roman Tălmăci (Radu), cu o persoană necunoscută, care s-a prezentat că este evaluator imobiliar s-au prezentat la domiciliul Varvarei Modîrca. Aceste persoane, fără acordul acestora, au cercetat toată gospodăria din mun. Chișinău, sat. ***** str. ***** ***** 83 și au fotografiat exteriorul și interiorul casei, inclusiv și veceul cu baia.

Susține că, reclamanta Modîrca Varvara nu are nicio obligație față de Gonța Ruslan, dar prin această faptă, executorul judecătoresc Roman Talmaci și Gonța Ruslan atentează la dreptul de proprietate al acestora.

Invocă că, există pericol de înstrăinare, or, pe parcursul examinării cauzei executorul judecătoresc Roman Tălmăci și Gonța Ruslan ar putea săvârși acte/acțiuni privind transmiterea/expunerea la licitație a bunurilor imobile din mun. Chișinău, sat. ***** str. ***** *****, 83, fapt ce denotă că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești privind radierea gajului, stingerea restricțiilor aplicate în privința bunurilor imobile menționate mai sus.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 martie 2024 s-a admis cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii depusă de către reclamați în acțiunea intentată de Cugut Vasile și Modarca Varvara către Gonța Ruslan și executorul judecătoresc Talmaci Roman, cu privire la radierea gajului și a tuturor restricțiilor aplicate și restituirea actelor.

S-a interzis executorului judecătoresc Roman Talmaci și a lui Gonța Ruslan, să expună la licitație bunurile imobile cu nr. cadastrale ***** din mun. Chișinău, sat. ***** str. ***** *****, 83.

Totodată s-a explicat reclamanților că, potrivit prevederilor art. 27 alin. (1) Cod de executare, documentele executorii, eliberate de instanța de judecată, prin care s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare, se pun în executare prin intermediul executorului judecătoresc.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 24 aprilie 2024, Gonța Ruslan, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 martie 2024, solicitând casarea încheierii contestate și emiterea unei noi decizii, prin care să fie respinsă cererea privind asigurarea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, încheierea instanței de fond este arbitrară, ilegală și neîntemeiată, fiind pasibilă de a fi casată.

A menționat că, instanţa de judecată nu a ţinut cont de faptul că prin încheierea executorului judecătoresc Talmaci Roman nr. 003-118r/19 din 14.12.2021 a fost admisă cererea creditorului Gonţa Ruslan şi s-a dispus încasarea de la debitorul Cugut Vasile, a.n. *****, c/p ***** dobînda de întîrziere pentru neexecutarea în termen a documentului executoriu nr. 2-1190/13 din 05.06.2013 emis de Judecătoria sediului Buiucani, mun. Chişinău în mărime de 470 495,11 lei, inclusiv și din contul comercializării bunurilor gajate, actul executorului judecătoresc fiind menținut prin Încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 25-5089/21 din 07.07.2023 şi Decizia irevocabilă şi executorie a Curţii de Apel Chişinău nr. 2r-2841/23 din 26.10.2023**.**

Astfel, având puterea lucrului judecat şi fiind un document executoriu, prin prisma prevederilor art. 11, lit. h) Cod de Executare al RM, încheierea executorului judecătoresc din 14.12.2021 privind încasarea de la Cugut Vasile în beneficiul lui Gonţa Ruslan a dobânzii de întârziere rezultată din neexecutarea documentului executoriu din 05.06.2013 emis de Judecătoria sediului Buiucani, mun. Chișinău, în mărime de 470 495,11 lei, rămâne neexecutată pînă în prezent.

La fel consideră recurentul că, instanța de judecată nu a ținut cont de faptul că debitorii Cugut Vasile şi Modîrca Varvara nu au înregistrat dreptul de proprietate asupra altor bunuri care ar fi pasibile de urmărit în scopul executării documentului executoriu din 14.12.2021, iar prin faptul interzicerii executorului judecătoresc Roman Talmaci şi lui Gonţa Ruslan să expună la licitație bunurile imobile cu nr. cadastrale *****; *****.01; *****.02 din mun. Chişinău, sat.

*****, str. ***** şi Sfînt 83 va fi tergiversată în continuare procedura de executare a documentului executoriu şi se va încălca dreptul creditorului Gonţa Ruslan, garantat de art. 6 din Convenţia CEDO cu privire la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În acest sens menționează că executarea unei hotărâri judecătorești reprezintă ultima etapă a procesului judiciar şi constituie un drept consfințit cumulativ de articolele 20 şi 120 din Constituţia RM. Un act executoriu neexecutat sau o justiție „formală" nu poate să asigure atingerea scopului de bază- protejarea drepturilor şi libertăților omului, proclamate de actele normative naționale şi internaționale.

Astfel, scopul urmărit de către debitorii Cugut Vasile şi Modîrca Varvara, prin interzicerea urmăririi bunurilor imobile este de a tergiversa procedura de executare şi de a se eschiva de la achitarea dobânzii de întârziere calculate conform încheierii executorului judecătoresc din 14.12.2021, menținută prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 25-5089/21 din 07.07.2023 şi Decizia irevocabilă şi executorie a Curţii de Apel Chişinău nr. 2r-2841/23 din 26.10.2023,or, prin titlul executoriu nr. 2-1190/13 din 05.06.2013 în temeiul căreia a fost intentată procedura de executare şi pentru neexecutarea căruia a fost emisă încheierea executorului judecătoresc din 14.12.2021 s-a dispus expres încasarea datoriei, inclusiv din contul comercializării bunurilor gajate. Or, distinct de poziția debitorilor Cugut Vasile şi Modîrca Varvara, legea expres prevede dreptul creditorului de a pretinde la calcularea şi încasarea dobânzii pentru întârzierea executării documentului executoriu, indiferent de faptul dacă pe parcursul derulării procedurii de executare, debitorul a achitat sau nu la intervale egale de timp părţi din datorie. Mai mult decît atît, calcularea şi încasarea dobânzii de întârziere la cererea creditorului este justificată prin faptul compensării pierderilor cauzate creditorului de durata executării, care la speță, s-a dovedit a fi una foarte mare.

Încheierea executorului judecătoresc din 14.12.2021 devenind irevocabilă şi executorie din 26.10.2023 rămâne neexecutată până în prezent, iar de către debitori nu au fost întreprinse careva măsuri în vederea executării acesteia.

Opinează că instanța de judecată nu a ţinut cont de faptul că procedura de vânzare a bunurilor imobile este una complexă şi constă din mai multe acțiuni cum ar fi: numirea licitației, publicarea anunțului, desfășurarea licitației, examinarea de către instanța de judecată a demersului privind confirmarea licitației, intrarea în vigoare a încheierii judecătorești privind confirmarea licitației. Astfel, faptul expunerii la vânzare a bunurilor imobile ale debitorului în scopul stingerii datoriei stabilite conform documentului executoriu din 14.12.2021 nu va influența nici într-un mod desfășurarea procesului judiciar intentat de către Cugut Vasile şi Modîrca Varvara către Gonţa Ruslan şi SA „InvestPrivatBank" în proces de lichidare cu privire la constatarea nulității absolute a contractului şi nu va încălca drepturile acestora, or, procedura de vânzare a bunurilor imobile necesită întreprinderea mai multor acțiuni imperative, determinate în timp şi supuse contestării, care pot fi întreprinse concomitent cu examinarea litigiului intentat de către Cugut Vasile şi Modîrca Varvara împotriva lui Gonţa Ruslan.

În acest sens, menționează că, măsurile expuse prin interzicerea executorului judecătoresc Talmaci Roman şi lui Gonţa Ruslan să expună la licitație bunurile imobile cu nr. cadastrale *****; *****.01; *****.02 din mun. Chișinău, sat. ***** , str. ***** ***** 83: nu sînt urgente, or, măsurile de asigurare aplicate asupra bunurilor imobile urinărite în cadrul procedurii de executare urmează a fi menținute inclusiv pînă la achitarea dobânzii de întârziere dispuse spre încasare prin încheierea executorului judecătoresc nr. 003-118r/19 din 14.12.2021 menținut prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 25-5089/21 din 07.07.2023 şi Decizia irevocabilă şi executorie a Curții de Apel Chișinău nr. 2r-2841/23 din 26.10.2023 prin prisma

prevederilor art. 10, al. (2) şi art. 127, al. (1), lit. a) Cod de Executare al RM; nu au un caracter temporar, or, suspendarea urmăririi bunurilor debitorului a fost dispusă pe o perioadă nedeterminată, mai mult ca atît, cu încălcarea prevederilor art. 79, al. (1), lit. b) Cod de Executare al RM conform căruia instanța de judecată care a eliberat documentul executoriu poate suspenda executarea acestuia, la cererea executorului judecătoresc sau a părților în procedura de executare, în cazul recurentul a depus cauțiune; nu au concordanță cu obiectul acțiunii, or faptul expunerii la vânzare a bunurilor imobile urmărite în cadrul procedurii de executare nu au nici-o tangență cu acțiunea privind constatarea nulității absolute a contractului**.**

Relevă că, neaplicarea măsurii de asigurare a acțiunii nu poate influența şi nu poate face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii, iar demersul de aplicare a măsurilor asiguratorii în cazul în care va fi respins nu va putea avea careva consecințe, care ar produce dificultăți în executarea eventualei hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii şi nu are cum afecta eficacitatea actului de justiție, or, obiectul litigiului intentat la cererea lui Cugut Vasile şi Modîrca Varvara constă în solicitarea constatării nulității absolute a contractului.

În concluzie menționează că obiectul acțiunii, aşa cum a fost formulat în cererea de chemare în judecată, nu este unul incontestabil şi cert, or, temeinicia acțiunii urmează a fi soluționată la etapa cercetării judecătorești, iar la etapa examinării cererii de aplicare a măsurii de asigurare judecătorul urmează să examineze care sunt circumstanțele care ar putea condiționa imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri de admitere, condiții ce urmează a fi probate de solicitant corespunzător prevederilor art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit art. 181 alin.(2) din Codul de procedură civilă, dacă încheierea de asigurare a acțiunii a fost emisă fără știrea recurentului, termenul de depunere a recursului se calculează din ziua în care persoana interesată a aflat despre pronunțarea încheierii.

Colegiul judiciar constată că, la materialele cauzei nu se regăsește confirmarea recepționării de către recurent a încheierii contestate din 29 martie 2024. În asemenea circumstanțe, recursul depus la data de 24 aprilie 2024 se consideră depus în termen.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma motivelor invocate de recurent, raportate la actele și circumstanțele cauzei, Colegiul judiciar conchide că soluția oferită de prima instanță este neîntemeiată și neargumentată, fiind în contradicție cu normele de drept incidente speței, iar recursul este întemeiat și urmează a fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Din materialele cauzei rezultă că, Cugut Vasile și Modarca Varvara s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc, Talmaci Roman, solicitând anularea încheierii executorului judecătoresc nr. 003-118r/19 din 14 decembrie 2021, radierea gajului și a tuturor restricțiilor aplicate, restituirea actelor, încasarea sumei și a prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 07 iulie 2023, Pretențiile înaintate de Cugut Vasile și Modarca Varvara împotriva lui Gonța Ruslan, executorul judecătoresc, Talmaci Roman cu privire la radierea gajului și a tuturor restricțiilor aplicate și restituirea actelor, s-au separă într-un proces aparte.

Ulterior, la data de data de 29 martie 2024, reclamanții Cugut Vasile și Modîrca Varvara au depus cerere privind asigurarea acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 martie 2024 s-a admis cererea cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii depusă de către reclamați în acțiunea intentată de Cugut Vasile și Modarca Varvara către Gonța Ruslan și executorul judecătoresc Talmaci Roman, cu privire la radierea gajului și a tuturor restricțiilor aplicate și restituirea actelor. S-a interzis executorului judecătoresc Roman Tălmăci și a lui Gonța Ruslan, să expună la licitație bunurile imobile cu nr. cadastrale ***** din mun. Chișinău, sat. ***** str. ***** *****, 83.

Colegiul judiciar consideră necesar a menționa că, în conformitate cu prevederile art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeaşi zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului până la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătoreşti.

În conformitate cu art. 175 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept: a) să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane; a^1) să noteze acţiunea, în registrele de publicitate prevăzute de lege, în raport cu drepturile pârâtului; b) să interzică pârâtului săvârşirea unor anumite acte; c) să interzică altor persoane săvârşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pârât sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el; d) să suspende vânzarea bunurilor sechestrate în cazul intentării unei acţiuni de ridicare a sechestrului de pe ele (radierea din actul de inventar); e) să suspende urmărirea, întemeiată pe un document executoriu, contestat de către debitor pe cale judiciară. Aliniatul (2) articolul menționat, stabilește că, judecătorul sau instanţa dispune, la cererea participanţilor la proces, aplicarea şi a altor măsuri de asigurare a acţiunii care să corespundă scopurilor specificate la art. 174. Pot fi admise concomitent mai multe măsuri de asigurare a acţiunii dacă valoarea bunurilor sechestrate nu depăşeşte valoarea acţiunii.

Colegiul judiciar relevă că, asigurarea acțiunii constă dintr-o totalitate de măsuri silite, temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive. Prin urmare, aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii este indisolubil legată de posibilitatea executării eventualei hotărâri judecătorești. Or, asigurarea acțiunii trebuie să contribuie real la executarea ulterioară a hotărârii judecătorești adoptate și astfel constituie un mijloc eficient de protecție a drepturilor subiective ale participanților la proces. Necesitatea aplicării măsurilor de asigurare este dictată de posibilitatea executării viitoarei hotărâri.

Astfel, la soluționarea chestiunii cu privire la aplicarea măsurii de asigurare, instanța ia în considerație toți factorii și interesele relevante și va dispune aplicarea acesteia numai dacă va constata că, în cazul neaplicării, ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Pornind de la normele legale care reglementează asigurarea acţiunii, Colegiul judiciar constată că această instituţie este condiţionată prioritar de justificarea scopului acestei măsuri.

În sensul normelor enunţate este de înţeles că, instanţa urmează să stabilească necesitatea aplicării măsurilor de asigurare. Această necesitate poate rezulta din pericolul de dispariţie, degradare, înstrăinare sau risipire a bunului, proastă administrare a averii etc. De asemenea, la aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, este necesar de verificat raţionalitatea şi temeinicia cerinţelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare, probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor asigurătorii.

Drept urmare, examinând cererea de asigurare a acţiunii, este important, în fiecare caz concret, să fie verificat obiectul şi temeiul acţiunii, să fie determinată natura litigiului, verificate argumentele reclamantului referitoare la acţiunile cu rea credinţă ale pârâtului de înstrăinare a bunurilor, care ar putea pune obstacole în privinţa executării viitoarei hotărâri judiciare. Totodată, este necesar de stabilit asigurarea unui echilibru între interesele părţilor interesate, precum şi în ce măsură modalitatea de asigurare a acţiunii solicitate este în corelaţie cu obiectul acţiunii înaintate şi dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

Prin urmare, indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ţine de substanţa obiectului acţiunii, instanţa urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil se afirmă un risc al unei eventuale imposibilităţi de executare. Sarcina probaţiunii întru aplicarea asigurării, potrivit art. 118 alin. (1), art. 177 din Codul de procedură civilă, este în seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente şi să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului ţinut de substanţa obiectului acţiunii, este la latitudinea judecătorului sau instanţei de judecată.

Reieșind din sensul normelor legale citate, raportate la caz, Colegiul judiciar menționează că reclamanții Cugut Vasile și Modîrca Varvara nu au invocat careva motive și circumstanțe ce ar indica asupra necesității aplicării măsurilor de asigurare, or, acesta nu a probat existența indiciilor asupra faptului, că neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești.

În lipsa unor probe concludente şi pertinente, instanţa de recurs consideră că argumentele lui Cugut Vasile și Modîrca Varvara referitoare la existența riscului privind imposibilitatea executării unei eventuale hotărâri judecătorești, în cazul neaplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, urmează a fi respinse ca declarative.

La fel, nu a fost demonstrată nici eventuala posibilitate de prejudicii prin neaplicarea măsurilor de asigurare. Iar în situaţia unor susţineri declarative şi neprobate cu privire la necesitatea aplicării măsurii de asigurare, solicitarea se va respinge întrucât, în sensul art. 177 din Codul de procedură civilă este de înţeles că, cererea de asigurare a acţiunii urmează a fi motivată, cu prezentarea în mod obligatoriu a probelor ce confirmă motivele şi circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acţiunii.

Așadar, având în vedere impactul măsurilor de asigurare, Colegiul relevă că acestea nu pot fi aplicate în baza unei temeri, ci trebuie să fie justificate. În caz contrar, persistă riscul depășirii scopului asigurării acțiunii, care va echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părții opuse în cadrul procesului civil. Din raționamentele expuse, întru asigurarea unui echilibru între interesele părților, se impune respingerea cererii privind aplicarea măsurilor de asigurare.

În contextul celor expuse, Colegiul judiciar conchide că cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, fapt ce impune admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe și soluționarea prin decizie a problemei respective prin emiterea unei încheieri noi, de respingere a cererii privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În conformitate cu art. art. 423-427 lit. c), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Gonța Ruslan.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 martie 2024, prin care

au fost aplicate măsuri de asigurare a acțiunii în cauza civilă, la cererea de chemare depusă de Cugut Vasile și Modarca Varvara către Gonța Ruslan și executorul judecătoresc Talmaci Roman, cu privire la radierea gajului și a tuturor restricțiilor aplicate și restituirea actelor, și se emite o nouă încheiere sub formă de decizie prin care:

Se respinge cererea depusă de Cugut Vasile și Modîrca Varvara cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Anton Marina

Judecătorii Cașcaval Andrei

Cojocaru Olga